

[Bernhard Baunsgaard]

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg kunne naturligvis ikke drømme om at forsøge på – og har heller ikke mulighed for det – at tvinge hr. Glistrup til at tage et andet standpunkt end radikale standpunkter. Men jeg kan konstatere, at vel har hr. Glistrup visse ideer, men han ønsker bare ikke at bruge dem i praksis. Jeg har det omvendt: de ideer, jeg har, vil jeg gerne have omsat i praksis.

Camre (S):

Det er nu blevet klart, at det, forslaget handler om, slet ikke er at indføre nogle former for ophævelse af sambeskatningen. Det er tværtimod en ny form for muligheder for at udnytte ægteskabet til overførsler af investeringsfondshenlæggelser m. v. Og så må jeg sige, at under hensyntagen til de nye samlivsformer, der er vokset frem, vil jeg frygte ganske meget et ægteskab mellem f. eks. hr. Lindinger og hr. Glistrup.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Når hr. Camre mener, at der her ikke er tale om at ligestille kønnene, så er det åbenbart, fordi hr. Camre ikke har sat sig tilstrækkeligt ind i, hvordan den nuværende praksis er, men det får han sikkert belyst i udvalget. Det, som navnlig piner på, er, at når hustruen ønsker at foretage en selvstændig investering af en eller anden art, så kommer skattevæsenet og siger: nej, det må du ikke gøre, for du er kvinde; derfor skal det hele henføres til manden. Som jeg sagde, er der 30.000–50.000 sager på dette felt om året, og måske de 90 pct. af de sager går ud på, at kvinden ikke får lov til at udfolde sig inden for de rammer, som kvinden ønsker, fordi man har gammel vanetænkning på skattekontoret. Derfor anvender man altså denne lov fra 1957, hvor bestemmelserne om ægtefæller i investeringsfundsloven jo har stået uændret hele tiden.

Jeg kan trøste hr. Bernhard Baunsgaard med, at vi i allerhøjeste grad ønsker at gennemføre vores synspunkter, men vi vil nu engang indrette os efter det samfund, vi lever i, og være jordnære og ikke ride principper for princippernes egen skyld højt oppe i den blå luft.

(Kort bemærkning).

Camre (S):

Jeg er glad for hr. Glistrups sidste bemærkninger, for de viser, at det i virkeligheden er noget helt andet, vi taler om her. Selvfølgelig om det ikke tilkommer mig i denne forbindelse at drage konklusioner, så kan jeg herudaf slutte, at der er ved at være et flertal i Folketinget for den særskilte behandling af den enkelte ægtefælles økonomi, som socialdemokratiet to gange har lidt skibbrud på at søge at gennemføre her i salen. Næste gang vi fremsætter forslaget, kan vi altså regne med at få det igennem, således at hustruen såvel som manden har ret til sin egen formue, har ret til egne formuedispositioner også i skattemæssig henseende. Det er jeg egentlig glad for at vi har fået konstateret.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. (Fremme af generationskiftet i landbruget) [af Grove (KF) m. fl.].

(Lovforslag nr. L 126. Fremsat 13/12 77).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Også her er vi på et område, hvor intet parti med respekt for sig selv undlader at komme med forslag om, hvordan vi skal løse problemerne omkring særlig indkomstbeskatning, og nu senest de konservative, som i det

[Ministeren for skatter og afgifter]

forslag, vi behandler i dag, mener, at en person over 60 år, der i 1978 overdrager sin landbrugsejendom til en person under 40 år, ikke skal svare særlig indkomstskat af sin fortjeneste ved afståelsen.

Vi kan ikke medvirke til lovforslaget, og det skyldes for det første, at regeringen i den nuværende økonomiske situation ikke vil give afkald på et yderligere anseligt provenu. Derudover finder jeg lovforslaget overflødig og uden den virkning, man tilsigter. Det skyldes, at regeringen jo har søgt generationsskiftet inden for landbruget fremmet ved de lempelser af den særlige indkomstskat ved familiehandler med landbrugsejendomme, som blev gennemført ved loven af 8. juni 1977.

Det er mit indtryk, at denne lov har virket efter sin hensigt, idet de oplysninger, vi har fået indtil nu, tyder på, at antallet af familiehandler med landbrugsejendomme er blevet næsten fordoblet ved lovens ikrafttræden. Det vil altså sige, at den pukkel, som man påstod ind imellem skulle have dannet sig på grund af reglerne om særlig indkomstskat, var der mulighed for at få fileet af. Jeg synes derfor, at vi skal afvente de endelige oplysninger om antallet af handler i 1977, før vi farer så hurtigt frem og med så stive grænser, som foreslået her af de konservative.

Jeg vil godt gøre den bemærkning yderligere, at jeg synes, det ofte er helt med urette, at man gør den særlige indkomstskat til den store bussemand, der skræmmer landmændene fra at sælge deres ejendomme. En statistisk undersøgelse over overdragelser af et større antal landbrugsejendomme i 1975 viste, at 86 pct. af disse handler enten slet ikke medførte særlig indkomstskat, eller at den særlige indkomstskat lå under 5.000 kr.

Jeg tror, at mange landmænd camouflerer deres ulyst til at sælge ved at henvise til den særlige indkomstskat. Jeg må jo erkende, som det er bekendt, at jeg har visse personlige erfaringer på dette område. Det, der oftest ligger bag ulysten, kan være ulysten til at flytte af miljømæssige årsager, af økonomiske årsager, fordi man egentlig har det ganske udmærket, også økonomisk set, og derfor ikke har nogen særlig tilskyndelse til at flytte.

Men døden skal jo have en årsag, og derfor har man pustet det alt for stærkt op og gjort det til et spørgsmål alene om særlig

indkomstskat. Det er fuldstændig urimeligt, og det rimer ikke med mine og andres praktiske erfaringer. Det rimer i særdeleshed ikke med de praktiske erfaringer, for som jeg nævnte, er det kun i undtagelsestilfælde, der betales særlig indkomstskat. Jeg kunne godt ønske, at man tog en lang række illusioner ud af denne diskussion i stedet for at bidrage til dem med det forslag, der her er fremsat.

Karl Nielsen (S):

Det foreliggende forslag går ud på at friholde en række handler med landbrugsejendomme for kapitalvindingsskat, når handlerne sker i året 1978 og visse betingelser hos såvel køber som sælger er opfyldt. Formålet med forslaget skulle være at fremme generationsskiftet inden for landbruget.

Inden jeg siger noget om forslagens indhold, vil jeg godt sige, at socialdemokratiet sammen med en række andre partier her i tinget har gennemført lempelser i loven om særlig indkomstskat til gavn for generationsskiftet. Det sidste, der er sket, er gennemførelse af skatteministerens forslag vedrørende familiehandler. Vi kan allerede nu se, at effekten af denne ændring i loven har været stor, og vi har opnået det tilsigtede mål, nemlig at få generationsskiftet i gang til gavn for såvel beskæftigelsen som for betalingsbalancen.

Ved de handler, der er foregået, efter at familiehandelloven blev vedtaget, har man ligesom haft en sikkerhed for, at handlerne blev gennemført til en lavere handelspris og en handelspris, der var til gavn for den unge køber. Ligeledes kan vi vel konstatere, at der heller ikke har været tale om det, man kalder hurtighandler, altså forstæet på den måde, at sælgeren normalt har haft ejendommen i mange år inden overdragelse til søn eller datter.

Det fremsatte lovforslag går ud på, at når en person over 60 år overdrager eller afhænder en ham tilhørende landbrugsejendom til en anden person, der opfylder aldersbetingelsen i henhold til lov om udlån til yngre jordbrugere m. v., og handelen sker i 1978, så forfalder der ingen kapitalvindingsskat.

For det første vil jeg generelt sige, at jeg synes, at det er betænkeligt af hensyn til retstilstanden her i landet, at man nu gennemfører en sådan lovgivning. Vi har som

[Karl Nielsen]

sagt gennemført en lov om familiehandler, som siger, at der nu kan handles på de og de betingelser. Og så kommer man nu her mindre end et halvt år efter med forslag om en lovgivning, der vil virke således, at familiehandler kunne gennemføres på endnu lempeligere vilkår end under omtalte lov. Jeg tror, det er en form for lovgivning, som er meget uheldig, hvilket jeg også synes det konservative folkeparti burde tænke over.

For det andet har vi vel ingen garanti for, at handler, der foretages efter denne lov til anden side end til familien, gennemføres til en lavere pris, fordi kapitalvindingsskatten ikke skal betales, for der er jo en anden kreds af købere, ud over dem, der er omtalt i lovforslaget, som står på spring. Derfor vil resultatet formentlig blive, at det er sælgeren, der får fordelene, og at det er køberen, der må betale.

Hvis vi nu tog et eksempel med en bylandmand, der havde købt en landbrugsejendom i 1969 til 400.000 kr. umiddelbart efter 14. alm. vurdering, og vi prøver at lægge stigningerne til, dels fra 15. alm. vurdering, dels fra 16. alm. vurdering, så ville en sådan ejendom blive vurderet til 1,4 mill. kr. Det vil sige, at en gevinst på 1 mill. kr. ikke kom til beskatning.

Jeg synes, det er en ganske urimelig form, og jeg synes også, at det i en tid, hvor man pålægger lønmodtagerne en meget stram indkomstramme, er forkert at gennemføre en lovgivning af denne art. Vi må derfor afvise forslaget.

Ove Jensen (FP):

Det foreliggende lovforslag fra det konservative folkeparti løser ikke de mange problemer, som kapitalvindingsskatten har påført det danske samfund, men er dog et skridt på vejen i den rigtige retning. Som jeg tidligere har givet udtryk for her i salen, så kan man altid regne med fremskridtspartiets tilslutning, når det gælder lempelser af kapitalvindingsskatten, og det gælder naturligvis også dette forslag, selv om det nok ikke er særlig velegnet til at løse de problemer, som forslagsstillerne peger på.

Hr. Grove, der sammen med andre har fremsat forslaget, er jo ikke medlem af skatte- og afgiftsudvalget, og det er måske derfor, hr. Grove ikke er klar over, at fremskridts-

partiet har et lovforslag til behandling, som virkelig løser ikke alene det problem, som hr. Grove har gjort opmærksom på, men også alle andre problemer med kapitalvindingsskat inden for handel, håndværk, industri m.m. Som på så mange andre områder er det også fremskridtspartiet, der her har peget på den eneste rigtige løsning: en total afskaffelse af kapitalvindingsskatten. Det vil give et naturligt generationsskifte, og det vil helt automatisk øge landbrugsproduktionen.

Vort forslag har ikke indtil dato kunnet vedtages, men ifølge avisreferater er der nu folketingsmedlemmer fra både socialdemokratiet og venstre, der er enige med os i, at kapitalvindingsskatten skal afskaffes. Vi glæder os derfor til nu at få vort forslag frem til afstemning igen, idet vi naturligvis tager som en selvfølge, at man ikke siger ét ude i forsamlingshusene og gør noget andet ved afstemningen her i folketingssalen.

Aksel Pedersen (V):

Skatte- og afgiftsministeren talte om yderligere provenutab – det er et spørgsmål, om det, at man fik en lempeligere kapitalvindingsskat, i det hele taget ville give provenutab – men nævner, at 85 pct. af handlerne går fri for kapitalvindingsskat. Hvis jeg har set ret, så var gennemsnittet af kapitalvindingsskat pr. handlet ejendom i nogle amter, hvor der var en opgørelse, omkring 30.000 kr. Det vil altså sige, at hvis de 30.000 kr. skal samles på de sidste 15 pct., så er det en ret så alvorlig beskatning, og det er klart, at det er noget, der får indflydelse. I øvrigt så modbevises det, at skatten ikke skulle betyde ret meget, af, at man har fået de mange handler i gang i 1977, da man lempede på kapitalvindingsskatten.

Lovgivningen her i landet, og det gælder ikke mindst skattelovgivningen, er ved at gøre folk helt konfuse, man kender jo ikke sin egen situation fra det ene år til det andet. Dermed er det klart, at vi får en, hvad skal vi sige, aversion imod den lovgivning, vi går og laver. Tit er det jo sådan, at en enkelt dato kan være afgørende for, om man skal af med 100.000 kr. mere eller mindre i skat.

Tager vi lettelsen for familiehandler i landbruget, som jeg nævnte, som blev gennemført sidste år, så har mangelen på konsekvens i lovgivningen om særlig indkomstbe-

[Aksel Pedersen]

skatning gjort, at man af frygt for, hvad der kommer, har solgt helt ned til børn, der er 18 år, enten det er døtre eller sønner, blot fordi man nu havde en mulighed for at få generationsskiftet gennemført. Det var unge mennesker, som ville have ventet 7-9 år på at købe fast ejendom. Det er ingen rimelig måde at gøre de ting på.

Hr. Karl Nielsen talte om retsbevidstheden. Det synes jeg at hr. Karl Nielsen skulle være meget forsigtig med. Det er vel lige så forkert over for retsbevidstheden, det, man gennemførte sidste år, som det forslag, der nu ligger her fra de konservative.

Nu er situationen låst fast igen, som vi kører nu, og her er det så, de konservative fremsætter dette lovforslag. Jeg går ud fra, at det konservative folkeparti tror, at dette forslag har større mulighed for at gå igennem end det, som de i fællesskab med kristeligt folkeparti, centrum-demokraterne og venstre har fremsat, hvor vi jo går ind for en helt anden lovgivning, som der er konsekvens i, og som kunne bruges ud i meget lang tid eller ud i evighed.

I modsætning til fællesforslaget bygger dette jo på, at man kun har ét år at gennemføre den slags handler i. Jeg er meget bekymret over, at man sætter en grænse igen og dermed tvinger en hel masse mennesker til at foretage en slags panikhandlinger for at opnå den fordel, som en skattelovgivning kan indebære. Det er klart, at vi fra venstres side vil forsøge - hvis vi skal gå med til forslaget, hvad vi da selvfølgelig vil være indstillet på, da det er en lettelse, hvis ikke andet kan komme igennem - at få stillet et ændringsforslag, så den regel, man indfører, har langtidsvirkning. Jeg forstår ikke, at det konservative folkeparti vil gå ind for den slags forslag, som direkte er med til at være styrende. Man bør overlade det til socialdemokratiet; det er ikke borgerlige partiers opgave. Men forslaget er jo en mulighed, og som jeg har sagt: hvis det er den eneste mulighed, der er for at lempe for familiehandler, så tager vi selvfølgelig imod den.

Jeg kan ikke lade være med at sige - det står også i bemærkningerne til forslaget - at der jo er familiehandler andre steder end i landbruget, som vi skal tage hensyn til. Jeg synes, at det forslag, som vi i fællesskab med kristeligt folkeparti, centrum-demokraterne, konservative og venstre fremsatte, i langt hø-

jere grad tager hensyn til alle sider og virkelig indebærer sammen med den kontante vurdering, at man kunne finde en vej ud af den skattejungle, vi er ved at have lavet omkring handler i landbruget.

Bollmann (CD):

Nogle af problemerne omkring generationsskiftet i landbruget blev som bekendt løst for kalenderåret 1977. At cirkulæret herom først blev udsendt, umiddelbart før loven udløb, var beklageligt og burde nok have medført, at loven fik en længere gyldighedsperiode. Det forhindrede dog ikke, at en del landmænd benyttede sig af muligheden for at foretage et rimeligt skifte, selv om det vel i dag, som det også fremgik af ministerens udtalelse, er vanskeligt at sige, hvor mange der egentlig har benyttet sig af det.

Det foreliggende lovforslag følger de intentioner op, som lå i forslaget om 1977, og det er egentlig helt i overensstemmelse med de tanker, CD har på dette område. Derfor kan vi naturligvis støtte disse intentioner, selv om vi finder, at aldersgrænserne i forslaget forekommer lige lovlig firkantede. Det må være klart, at forslaget ikke løser alle problemer omkring generationsskiftet inden for landbruget, og der er også problemer med kapitalvindingskatten inden for andre erhverv end landbruget.

Nu er det i øvrigt snart sagt mange gange herfra, at der stadig foregår forhandlinger mellem de fire gamle augustforligspartier, og uden at røbe noget kan jeg da roligt sige, at disse forhandlinger fortsætter. Hvornår der kommer et resultat heraf, og hvornår regeringen holder op med at tale om en værdistigningsafgift, er det selvfølgelig svært at spørge om. Men indtil da kunne man f. eks. hjælpe landbruget som foreslået her, for alle har vel erkendt, at en løsning er nødvendig.

På denne baggrund kan jeg på CDs vegne tilsige positiv medvirken under udvalgsarbejdet.

Ole Olsen (SF):

Det angivne formål med loven, at fremme generationsskiftet i landbruget, er noget, SF godt vil hjælpe med til. Når det er sagt, vil jeg sige, at det middel, der er anvist her, vil vi ikke vide af. Det er svært at se dette lovforslag som andet end et led i den konkur-

[Ole Olsen]

rence, der for øjeblikket finder sted mellem de forskellige borgerlige partier for at få torpederet lov om særlig indkomstskat.

Det mest interessante, der blev sagt heroppefra, blev såmænd sagt af hr. Bollmann, som anbefalede på CDs vegne. Jeg synes, at man både til hr. Bernhard Baunsgaard og til skatte- og afgiftsministeren bør sige, at nu har CD i hvert fald bekendt kulør, hvis ikke man har gjort det tidligere.

Jeg synes også, at der skal snakkes lov om særlig indkomstskat, men mine tanker går nok ikke helt i samme retning som det konservative folkepartis.

Fuglsang (DKP):

Forslagsstillerne lægger for så vidt ikke skjul på, at deres forslag har et videre sigte end selve det med den særlige indkomstskat. Lovforslaget må, siges det i bemærkningerne, ses som intet mindre end et modstykke til regeringens landbrugspolitik overhovedet. Det, man skyder på, er – jeg havde næsten sagt: som sædvanlig – igen kapitalvindings-skatten som det store, onde dyr i Åbenbaringen, som noget, der mere end noget andet er skyld i ejendomsprisernes stigning og dermed også er skyld i de vanskeligheder, der er med hensyn til generationsskiftet.

Det, vi er vidne til, er faktisk intet mindre end en psykologisk krig af næsten samme art som den, man førte med kynisk misbrug af sin økonomiske magt netop i år for 15 år siden, da man væltede jordlovene, uden at man til dato har sat noget andet i stedet, eller da man ved hjælp af samme midler i 1972 tromlede tilslutningen til EF igennem.

Sandheden er, at det vel faktisk lige så lidt er kapitalvindingskatten, der får ejendomspriserne til at stige langt mere end den almindelige inflationsstigning i samfundet, som det – for at tage noget parallelt – er pristalsreguleringen, der er skyld i inflationen. Begge registrerer jo faktisk kun en udvikling, som er sat i gang af helt andre kræfter og af en helt anden politik, herunder ikke mindst en spekulation, som har givet nogle få spekulanter arbejdsfri og helst skattefri indkomster, mod hvilke selv professorers og departementschefers gager vil blegne.

Jeg kan heller ikke erkende det, som påstås i bemærkningerne, at bare landbrugs-ejendommene bliver store nok, så er sagen

klar, og så vil alle problemer blive løst. I USA – med deres meget store gennemsnitsbrugsstørrelser – ser man akkurat ligesom i Sydeuropa med deres dværgbrug landmændene protestere og køre deres traktorer ud på vejene, fordi der i begge tilfælde føres en politik, som gør, at de ikke kan klare sig. Endelig ser man, når man tager de store brug i vores land, en udvikling, som vistnok ikke ret mange betragter som ønskelig, nemlig at kornavlén går frem på bekostning af husdyrproduktionen. Heller ikke det kan nationaløkonomisk anses for gavnligt.

Som sagt går vi imod lovforslaget, ikke mindst fordi det betragtes som et modstykke til den politik, som regeringen har lagt frem i sine forslag. Det, der er brug for, er forbedringer af disse og ikke en udhuling. For lige at tage et alternativ, så må jeg vel også nævne med hensyn til kapitalvindingskatten det forslag, vi har fremsat om indefrysning af værdistigningerne, som netop lægger en bremse på spekulationsstigningerne uden samtidig at betyde nye skattebyrder.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det radikale venstre kan ikke støtte det konservative forslag om indgreb i den særlige indkomstskat.

Jeg vil gerne her pege på, at det hidtil har været et godt princip, at der skulle være lighed for loven. Men vi har nu allerede gennemført en særlig undtagelseslov, der gælder familiehandler og den særlige indkomstskat. Nu foreslår de konservative, at vi laver en ny undtagelseslov, der skal dreje sig om 60-årige og den særlige indkomstskat. Det er meget farligt på den måde at opdele befolkningen i mere eller mindre tilfældige sæmgrupper, der skal have særbehandling, og jeg må skarpt advare imod at gå den vej.

Men der er rigtignok grund til at stille det spørgsmål: hvorfor får vi disse forslag om undtagelser? Hvorfor kan folketetinget i visse tilfælde gå med til at bryde det gode princip om lighed for loven? Ja, det er, fordi den gældende lov, der er gennemført af venstre og socialdemokrater, virker direkte forvridende. Man må erkende, at de store, hurtige handler ved de store byer slipper uforskammet billigt med hensyn til særlig indkomstskat, og at normalhandlerne i landbruget gøres. Jeg ved godt, at skatteministeren nødig

[Bernhard Baunsgaard]

vil have, at man siger det, men hvis normalhandlerne ikke generes af den særlige indkomstskat, sådan som venstre og socialdemokraterne har gennemført den, hvad skulle vi så have den særlige undtagelseslov om familiehandler for?

Jeg skal stærkt opfordre socialdemokratiet til nu at tage sig sammen. CD henviste for et øjeblik siden heroppefra til augustforliget i 1976 og bemærkede, at der stadig væk blev forhandlet. Så vidt jeg har opfattet det – og jeg har dog vist været til alle møderne – forhandles der ikke, men der stilles en uendelig række af spørgsmål. Hvornår vil socialdemokratiet erkende, at vi er nødt til at få ordnet den lov om særlig indkomstskat? Vi kan ikke være tjent med at fortsætte med den meget dårlige lov, som venstre og socialdemokrater gennemførte i sin tid. Hvornår tager socialdemokratiet dog konsekvensen af, at det er spilfægtteri at fortsætte disse forhandlinger, når sagen dog er den, at CD og kristeligt folkeparti fremsætter egne forslag om særlig indkomstskat, alt imens de foregiver, at de forhandler med os andre? Jeg opfordrer endnu en gang socialdemokratiet til at tage konsekvensen af det.

Man får en stærk mistanke om, at der kun er én eneste fornuftig forklaring på, at socialdemokratiet fortsætter med disse forhandlinger, og det er, at der skal være kommunevalg den 7. marts. Jeg håber inderligt, at jeg tager fejl, men socialdemokratiet kan kun bevise det ved at gå ind i de ordentlige forhandlinger om den særlige indkomstskat, vi er nødt til at have.

Arne Bjerregaard (KrF):

Vi er særdeles positive over for at løse de problemer, som lovforslaget her omhandler, nemlig vores generationsskifteproblemer specielt i landbruget. Så er spørgsmålet, om forslaget her er den rette måde at løse disse problemer på, og om det skal være en midlertidig ordning, som det er foreslået. Her kan man selvfølgelig henvise til det, som vi var nogle, der gennemførte forrige år, nemlig en lempelse af kapitalbeskatningen for familiehandler, som skatteministeren jo klart har sagt gav en fordobling af handlerne på dette område. Og så kan man selvfølgelig føre dette videre og sige, at hvis man lavede en midlertidig ordning for hele spektret, så ville

man selvfølgelig få en større omsætning af landbrugsejendomme, end man hidtil har haft.

På den anden side kunne man spørge, om ikke der er meget uretfærdigt i at kvotere folk på den måde, altså hvis de er over 60 år, skal de slippe, men er de nu 59 år, skal de straffes med den store hammer. Er der en, der har været så uheldig at gå hen og blive enke, ja så kan hun heller ikke afhænde gården uden at skulle betale kapitalvindingsskat. Endelig er der det spørgsmål, at hvis man nu er over 60 år og afhænder sin ejendom uden at skulle betale kapitalvindingsskat, så fremgår det i al fald ikke, så vidt jeg kan se af forslaget, at man ikke kan gå hen og erhverne sig en ny ejendom og derved gentage det nok en gang. I al fald må det afklares, om man må sige farvel til erhvervslivet, hvis man afhænder sin gård. Det må da i al fald være forudsætningen.

Vi er lidt bange for at lave en sådan midlertidig lov. Vel kan det fremme omsætningen, men det vil skabe så mange problemer, at jeg tror, at disse problemer langt vil opveje – eller nedveje, hvis man må sige det – de fordele, man kan få ved en sådan løsning.

Vi er som sagt opmærksomme på de problemer, der er, og vi har prøvet i forskellige samarbejdskonstellationer at løse disse problemer på en fornuftig måde, men det har aldrig været muligt at få dem løst på en måde, som vi i al fald synes om. Derfor må vi sige, at her ligger et forslag, og det skal vi da ikke afvise på forhånd som helt ubrugeligt, der kan være tanker i det, som kan bruges. Men så må jeg nødvendigvis også sige til de konservative – også for at imødegå hr. Bernhard Baunsgaard – at vi i øjeblikket forhandler i anden regie, og disse forhandlinger ønsker vi at gøre færdige.

Jeg må også sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at disse forhandlinger bliver lidt vanskelige, når hr. Bernhard Baunsgaard i tide og utide som en anden Cato siger: desuden mener jeg, at disse forhandlinger bør afbrydes, for de vil ingenting. Selvfølgelig vil vi da have svar på de spørgsmål, som er nødvendige for at få en fornuftig lovgivning igennem. Jeg synes, at de radikale skulle gå fornuftigt ind i disse forhandlinger i stedet for hele tiden at piske os andre for, at vi ikke vil noget.

[Alfred Hansen]

Alfred Hansen (DR):

Jeg er helt enig med forslagsstillerne i en del af de bemærkninger, der er anført til lovforslaget, nemlig at vi bør lette generationsskiftet, og at vi bør vedtage en lovgivning, som øger udbuddet af ejendomme.

Det er glædeligt og morsomt at beskæftige sig med det konservative folkepartis store interesse for disse problemer. Hvorfor ikke i det hele taget tale om etableringsproblemer? Hvad med de unge, som skal ud at købe grund og bygge hus? Hvad med deres problemer? Hvad vil det konservative folkeparti gøre for dem? Her har man altså udset sig en bestemt lille gruppe af den danske befolkning, taget dem i hånden og tænker og siger: nu vil vi gøre noget for jer! Hvis man har haft den fornøjelse at nå op over de 60 år, så vil det konservative folkeparti – og åbenbart flere partier i dette ting – hjælpe dem særligt. Hvorfor denne diskriminering? Hvorfor denne særbehandling? Hvorfor skal den landmand, som eventuelt er 58 år og har brækket begge ben, ikke også have mulighed for at få de goder, som hans kollega kan få, hvis han er over 60 år? Hvad med prisstigninger på jord, på parcelhuse, på sommerhusgrunde, i fritidsområder? Hvad har det konservative folkeparti tænkt sig at gøre ved det?

Jeg er helt enig i det dystre billede, som skinner igennem bemærkningerne, nemlig at vort selveje er truet, og at vi efterhånden kan se hen til den dag, hvor vi ikke har flere familiebrug i dette land. Men det problem løses ikke ved det forslag, som det konservative folkeparti her har fremsat.

Man ønsker altså at fjerne kapitalvindingsskatten, og så tror man tilsyneladende, at ejendommene vil falde tilsvarende i pris. Det gør de ikke. Hvis det konservative folkeparti vil have retsforbundets tilslutning til at fjerne kapitalvindingsskatten, så skal de gerne få det, hvis det konservative folkeparti samtidig vil være med til at gennemføre en løbende afgift på al jordbesiddelse i Danmark. Hvis det vedtages i dette ting, så er der ingen, der vil købe og besidde mere jord, end de har brug for. Så er der ingen, der fremover ønsker at spekulere med store fortjener for øje. Det konservative folkeparti vil næppe gå så realistisk og drastisk til værks, men kun dette kan hjælpe.

Jeg erkender, at kapitalvindingsskatten virker prisfremmende. Det gør en afgift altid, når den betales i salgøjeblikket, og da særlig når det er sælgers marked, som tilfældet er her. Det er jo sælgeren, der bestemmer prisen. Der er ringe udbud af jord i det hele taget, ikke bare af landbrugsejendomme.

Man kan tænke på, at der også med det konservative folkepartis billigelse er vedtaget en lønramme for arbejdsindtægter, lønindtægter, på maksimalt 6 pct. Af disse 6 pct. bliver ca. 4 pct. inddraget til skatten, men man tillader fortsat, at jeg og andre parcelhusejere kan forøge vores formue med 25 pct. om året uden at betale så meget som én krone i skat.

Det er ikke et forslag, der tiltaler retsforbundet særlig meget. Det vil ganske givet tiltale Tolvmandsforeningerne, måske en lille smule landboforeningerne, men i meget ringe udstrækning husmandsforeningerne – så har man i og for sig en klassificering af dette forslags reelle indhold.

Grove (KF):

Jeg skal ikke trække baggrunden ret meget op, det har jeg gjort i bemærkningerne. Jeg har på fornemmelsen, at alle partierne her i salen er enige om at ønske at fremme generationsskiftet. Det ønsker man selvfølgelig overalt i vort samfund, men i øjeblikket taler vi jo specielt om landbruget, på baggrund af at det er et af de erhverv, der har mulighed for at forøge produktionen og dermed være med til skaffe flere arbejdspladser og dermed være med til at få større valutaindtjening. Det taler og skriver alle partier meget pænt om.

Én af de ting, der skal til, for at vi kan gøre det, er i hvert fald, at vi får generationsskiftet i gang. Det lovforslag om generationsskiftet ved familiehandler, vi vedtog, har vist sig – det sagde skatteministeren jo selv – at fremme generationsskiftet kolossalt meget, fordi man kunne slippe for en meget, meget stor del af kapitalvindingsskatten. Derfor er det vel naturligt, at vi siger, også for at slå hul i den påstand, der altid bliver fremført, om at kapitalvindingsskatten ikke betyder noget for omsætningen af ejendomme, at vi tager et år, og så lad os prøve at se, om ikke det giver et betydeligt større udbud af ejendomme. Det vil uden tvivl give et meget stort

[Grove]

udbud af ejendomme til salg. Det er en håndsrækning til de unge landmænd at give dem et stort udbud at vælge imellem. Og får man et stort udbud at vælge imellem, så er det også helt sikkert, at priserne på ejendommene falder.

Der er mange ældre landmænd, der gerne vil sælge; de tør bare ikke, for de får ingen penge tilovers til at købe sig et lille parcelhus for. Det er derfor vi har givet en håndsrækning også til de ældre landmænd, der har slidt og slæbt, også for at skaffe skatter, jordskatter m. v. til hele samfundet. Dem giver vi en håndsrækning: nu kan I få lov til at selv-pensionere jer et stykke tid og få mulighed for at købe et hus at bo i og dermed få ungdommen frem i forreste række til at producere.

Vi har også sagt, at dette lovforslag ikke er en modsætning til det forslag om en total lov om landbrug, som regeringen har fremsat. Det, vi har sagt, er, at det er et modstykke i den forstand, at vi tror betydeligt mere på, at man fremmer et erhvervs interesse, et erhvervs lyst til at producere, ved at give tilbud, hvorimod socialdemokratiet og regeringen tror, at man gør det med restriktioner. Jeg tror helt sikkert, at dette vil vise, at man let kan få landbruget i tale, man kan let få dem til at producere ved at give dem et tilbud.

Jeg vil da også gerne indrømme, at dette lovforslag egentlig er meget simpelt og meget enkelt, og derfor kan det ikke tage højde for alle de problemer, vi har vedrørende generationsskiftet, men det har vi også gjort opmærksom på. Vi har sagt, at dette kun er et tilbud. Vi vil gerne være med til at diskutere de stive grænser, som ministeren og flere andre var inde på. Vi vil da gerne have blødere grænser, hvis det er det, man ønsker, f. eks. gå ned til 58 år, eller hvad man skal. Vi er villige til at diskutere grænserne, men jeg tror bare, at man forplumrer det hele, og så begynder man at trække sagen i langdrag. Det, vi ønsker med dette lovforslag, er simpelt hen at få noget vedtaget og lade det køre et år. Derefter kan vi arbejde videre med de forslag, vi har fælles med andre partier, og som vi til enhver tid står ved, og som også løser andre problemer end landbrugets, for det er da rigtig, som det er sagt – det har vi også peget på i vores bemærkninger – at der kan være problemer på andre områder.

Det er egentlig også pudsigt at høre skatteministeren her sige, at vi ikke kan undvære det provenu, når man også fra socialdemokratiets side har lagt meget provenukrævende love frem, pensionslove osv. Dér taler man ikke om, at det koster mange penge. Det er noget, man let kan gøre. Dette løber jo ikke nær, nær op i de størrelsesordener. Vi har da også set økonomiministeren være ude med, at nu skal vi have kapitalvindingsskatten væk. Vi har hørt socialdemokratiets landbrugsordfører tage til genmæle imod kapitalvindingsskatten, men når det kommer til stykket, så vil man ikke. Nej, for man vil ikke være med til at give et tilbud; man vil køre på restriktioner.

Hr. Ove Jensen sagde, at forslaget ikke løser alle problemer. Det er jeg helt enig i, men det har vi heller aldrig givet udtryk for; vi siger bare: lad os prøve at tage et lille skridt. Det her lille skridt tror jeg virkelig på vil vise samtlige partier, at ved at man afskaffer kapitalvindingsskatten, vil priserne komme betydeligt ned. Jeg kender mange handler, hvor prisen bliver regnet ud på denne måde: så meget vil jeg have for ejendommen, og oven i den pris lægger jeg så, hvad jeg skal betale i kapitalvindingsskat. Man siger til de unge landmænd: den pris skal I købe til og ikke noget som helst andet, ellers vil vi ikke sælge. Hvis de får dette tilbud, så vil de stå i kø for at sælge – ja, vi kan kalde det et udsalgstilbud inden for landbrug. Det bliver til gavn for unge mennesker, der får lov til at arbejde med det, de har lyst til.

Med hensyn til tidsfrister, som også hr. Aksel Pedersen var inde på, indrømmer jeg, at dette ikke er et fuldblyndet lovforslag; det har vi aldrig givet udtryk for. Vi vil gerne være med til at arbejde videre på andre områder, men jeg tror blot, at man skal være forsigtig med ikke at trække denne sag i langdrag, for så går det nøjagtig, som da vi hørte de 4 partier her lige før diskutere: vi har nogle aftaler, og vi skal diskutere det, og vi stiller spørgsmål op og ned og ud og ind, og så går det ene år efter det andet, uden at man gør noget ved det. Lad os dog prøve det her, imens vi diskuterer alt det andet. Jeg er sikker på, at når det år er gået, så vil vi alle sammen sige: det var egentlig tosset, at vi har alle de problemer, lad os afskaffe kapitalvindingsskatten helt. Det vil dette lovforslag helt sikkert vise.

[Grove]

Det gælder egentlig også de radikale. De rejser rundt i hele landet og siger pænt hvert sted: kapitalvindingsskatten duer ikke, den er forkert, og det skyldes venstre og socialdemokratiet. Når de endelig har chancen for at blive tungen på vægtskålen, så trækker de sig pænt tilbage og siger: ja, nej, nej, sådan mente vi det heller ikke, vi vil ikke være med til det. Man indtager sådan en dobbeltbundet stilling her. Når man står ude i husmandsforeningerne og i landboforeningerne, siger man: vi vil gerne være med til – det har jeg diskuteret med jeres landbrugspolitiske ordfører gang på gang – at afskaffe kapitalvindingsskatten, men når vi kommer i salen og skal prøve at tage en chance, så siger man nej tak, det vil man ikke være med til.

Jeg synes, at lovforslaget har fået en god og positiv behandling af de fleste af partierne. Jeg indrømmer, at mange af de synspunkter, der har været fremført, kunne diskuteres, men jeg tror dog, at vi lige skulle prøve at give det en løbetid på det her år. Lad os prøve at sætte det i gang, så skal det nok vise sig, at vi, når året er gået, siger: lad os hellere fortsætte på denne måde, for det vil nemlig gavne kolossalt inden for landbruget, og så kan vi bruge resten af tiden til at diskutere, hvordan vi hjælper de andre erhverv. Der er selvfølgelig også andre store ting, vi gerne vil være med til at forandre, og det har vi også været med til at fremsætte lovforslag om. Men lad os tage det langs ad vejen og prøve at sætte dette i gang.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det var bemærkningerne fra den konservative ordfører om, at den radikale gruppe ikke ville gøre noget ved problemet. Jeg må gøre opmærksom på, at den radikale gruppe flere gange har fremsat et forslag om kapitalvindingsskat her i folketinget, uden at det har fået støtte fra de konservative.

Vort forslag gik ud på, at den del af købesummen, der alene skyldes kroneforringelsen, naturligvis ikke skulle beskattes, og da man ikke kan komme frem til en almindelig beskatning af fast ejendom, så må boligen i landbruget også være fritaget. I dag ville vores forslag, om det havde været gennemført, have indeholdt et boligfradrag på formentlig 170.000 kr. Det ville have ramt rigtig, det ville nemlig have ramt de store, hurtige spe-

kulationslignende handler ved de store byer, og det ville have fritaget normalhandlerne i landbruget. Det er sagen, og det er det forslag, der bør gennemføres.

Måtte jeg så ikke lige føje til, at desværre havde den konservative ordfører ikke ét ord om, at det er et nyt konservativt princip, at vi skal til at leve på undtagelseslovgivning for snart den ene gruppe, snart den anden gruppe. Det kan da ikke være meningen.

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Nu var det jo ikke det konservative folkepartis sædvanlige skattepolitiske ordfører, vi havde på talerstolen, og det undskylder formentlig, at der ikke rigtig var nogen sammenhæng imellem, hvad det konservative folkeparti i øvrigt siger, og så hvad man siger ved denne lejlighed.

Derfor vil jeg da godt oplyse, at det konservative folkeparti ved den skattepolitiske ordfører har fremsat et andet forslag inden for området særlig indkomstskat i forbindelse med værdipapirer, hvor man går ind på tanken om, at man ikke skal beskatte den del af stigningen, som kan henføres til inflationen, og at beskatningen alene skal vedrøre det beløb, der ligger ud over inflationen. Det er sådan set et meget interessant princip, som også kunne omfatte det, vi diskuterer her i dag, nemlig særlig indkomstskat i forbindelse med køb og salg af fast ejendom.

Jeg ved ikke, hvad hr. Grove mener om den tanke i forbindelse med tidligere konservative forslag, som også har været behandlet i denne samling.

Grove (KF):

Særlovgivning er aldrig behagelig, men det kan være undskyldeligt, hvis man ønsker at fremme en bestemt udvikling, og her ønsker vi ganske klart at fremme en bestemt udvikling inden for landbruget.

Vi har – og det ved hr. Bernhard Baunsgaard lige så godt som jeg – mange, mange ældre landmænd siddende med en meget, meget lille produktion. Vi kan jo bare tage tallene fra det økonomiske sekretariat, som viser, at i 1978 regner man med ca. 18 mia kr. i indtægt fra landbruget i nettovalutaindtjening, og det er udelukkende på prisstigningerne, man får denne indtægt, det er ikke på

[Grove]

produktion. Hvis vi forøgede produktionen noget, så ville vi få en endnu større indtjening. Det er derfor, vi siger, at det vil være til gavn for hele samfundet, at man fik gang i dette foretagende, og derfor ønsker vi at gøre det på denne måde. Det er jo ikke uden fortillfælde, for vi har jo vedtaget en lov om generationsskifte vedrørende familiehandel.

Om vi skal ind på den tanke, som statsminister Kampmann nej, det er han ikke blevet endnu, men så skatteminister Kampmann var inde på, det ved jeg ikke. Jeg tror ikke, det vil virke ret retfærdigt baseret på de vurderinger, vi har her i landet. Vi ved jo ganske nøje, hvordan værdistigningerne har været, f. eks. her i København 40–50 pct. og i Jylland op til 130 pct., men det er jo ikke et reelt udtryk for den værdistigning, der har været. Der kan lige så godt være tale om en fejlsvurdering sidste gang. Alligevel vil man sige: ja men der har været en inflationsstigning så stor derovre, på 130 pct. Det har der vitterlig ikke. Det kan lige så godt være en fejlsvurdering sidste gang. Derfor vil det være meget uretfærdigt at gå ud fra dette.

Skal vi ind på dette, så skal vi ind på en helt anden vurdering, hvor man tager kurstab og det hele med ind. Så skal vi ind på en kontantvurdering.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Den konservative ordfører antydede, at jeg nok også kendte problemet med de mange gamle landmænd – jeg tror, det var ordene. Ja, disse mange gamle landmænd med den lille produktion, det var det argument, jeg brugte i sin tid, da jeg forsøgte at overtale de konservative til at støtte vort forslag, der byggede på, at for fremtiden skulle inflationsgevinsten ikke beskattes gennem særlig indkomstskat. Men de konservative ville ikke dengang.

Hagen Hagensen (KF):

Det, der får mig til at sige et par ord nu, er skatteministerens bemærkninger om, at der skulle være en forskel i det, som det konservative folkeparti giver udtryk for, når det drejer sig om særlig indkomstskat. Skatteministeren ved meget vel, at vi ikke på nogen måde er tilhængere af den særlige indkomstskat. Det er sagt mange gange fra denne ta-

lerstol, og det skal også siges i dag. Men vi prøver fra tid til anden på den ene eller den anden måde at lempe på forholdene, og det, vi drøfter her i dag, er fra vor side ment som en håndsrækning til det generationsskifte i landbruget, som vi fortsat mener der er behov for.

Vi er meget gerne med til at drøfte – men dér er ministeren nok ikke med – om vi kunne afskaffe den særlige indkomstskat.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om påligning af indkomst- og formueskat til staten. (Forhøjelse af grænsen for bidrag til § 8 A-foreninger og -institutioner) [af Arne Bjerregaard (KrF) m.fl.]

(Lovforslag nr. L 127. Fremsat 13/12 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Efter forslaget skal der fremtidig kunne fratrækkes indtil 3.000 kr. mod nu højst 1.000 kr. ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, hvor der gives gaver til godkendte § 8 A-foreninger og -institutioner. Det er jo et forslag, vi kender fra tidligere, idet det har været til første behandling i forrige samling den 1. maj. Da udtrykte jeg, at vi er betænkelige, vi er modstandere af at forøge allerede eksisterende fradrag. Vi ønsker en sanering, og det får man jo ikke frem ved at forøge de eksisterende fradragmuligheder. Der-